

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HISENDA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

5999

Resolució de la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques d'1 de juny de 2017 per la qual s'aprova el Programa Policia Tutor de les Illes Balears, edició 2017

Antecedents

1. El 27 de març de 2008, la Conselleria d'Interior i la Conselleria d'Educació i Cultura signaren un protocol general de col·laboració per implantar el programa de policia tutor en els ajuntaments de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el qual incloïa, entre altres funcions, la d'elaborar un protocol de treball homogeni i vàlid per a tots els ajuntaments de les Illes Balears.

2. El desplegament del Programa de Policia Tutor 2009-2010 va comptar amb l'adscripció de dos tècnics en representació d'ambdues conselleries i amb el suport d'un grup de professionals integrats per representants dels distints àmbits educatius, socials i judicials relacionats amb els menors d'edat, els quals varen participar en la tasca d'establir les futures funcions bàsiques dels policies tutors de la Comunitat Autònoma. En concret, els organismes oficials als quals pertanyia aquest grup de tècnics eren les actuals Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques, Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, i Conselleria de Salut, així com l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, la Fiscalia de Menors de Palma de Mallorca, diferents equips directius de centres d'educació primària i secundària, el Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de les Illes Balears i el Col·legi Oficial de Diplomats i Diplomades en Treball Social i Assistents Socials de les Illes Balears, a més de psicòlegs municipals, policies locals i doctors de la Universitat de les Illes Balears.

3. Els tècnics adscrits al projecte redactaren informes de conflictivitat dels diferents centres d'educació secundària de les Illes Balears, que serviren per ajudar a orientar i definir les funcions dels policies tutors. D'aquesta manera, s'aportaren més recursos als centres docents per treballar la problemàtica esmentada.

4. Després de debatre les funcions actuals i futures, així com les característiques del policies tutors i referents que en aquells moments treballaven a les Illes Balears, el grup de tècnics col·laboradors va consensuar, l'1 de setembre de 2010, la redacció del primer Programa de Policia Local i Joventut, que es va configurar com un manual tècnic d'implantació de programes de policia tutor en els municipis interessats de les Illes Balears.

5. Des de llavors la figura del policia tutor s'ha anat consolidant en els distints municipis de les Illes Balears, amb el suport i la coordinació de la Direcció General d'Emergències i Interior de la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques, procedint a l'execució del Pla Estratègic de l'Institut de Seguretat Pública de les Illes Balears.

6. Amb data 10 de març de 2015 el conseller d'Administracions Públiques va dictar una resolució a proposta del director general d'Interior, Emergències i Justícia per la qual s'aprovava el Manual tècnic d'implantació de programes de policia tutor en els municipis de les Illes Balears, document que substituïa el Programa de Policia Local i Joventut de l'any 2010.

7. A petició del director general d'Interior, Emergències i Justícia, en data 10 de març de 2015, es va sol·licitar a la Fiscalia General de l'Estat que emetés un informe sobre diferents qüestions relacionades amb algunes funcions dels policies tutors de les Illes Balears. Amb data 23 de novembre de 2015 el fiscal de sala coordinador de Menors va emetre un informe sobre el Programa Policia Tutor amb número de referència C. F. 44/2015. El programa es va adaptar a les indicacions del document citat.

8. La trajectòria del Programa Policia Tutor i el fet que, avui en dia, estigui implantat en seixanta-tres municipis de les Illes Balears, duu implícita l'obligació de continuar impulsant-ne la difusió entre la ciutadania i les institucions. Per aquest motiu, en l'exercici de la competència en matèria de coordinació de les policies locals de les Illes Balears que correspon a la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques, és necessari aprovar i publicar la nova edició del Programa Policia Tutor de les Illes Balears com a manual tècnic d'implantació de programes de policia tutor en els municipis interessats.

Fonaments de dret

1. L'article 12 de la Llei 4/2013, de 17 de juliol, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears, disposa que: "les funcions en matèria de coordinació de les policies locals previstes en aquesta llei que no suposin l'exercici de la potestat reglamentària, les ha d'exercitar directament la conselleria competent en matèria de coordinació de policies locals, amb el respecte a les competències que corresponguin als municipis".

2. L'apartat 3 d de l'article 2 del Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atribueix a la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques, mitjançant la Direcció General d'Emergències i Interior, competències en matèria de coordinació de les policies locals.

3. L'article 6.1 del Decret 3/2009, de 16 de gener, pel qual es crea l'Institut de Seguretat Pública de les Illes Balears, assenyalava que la Direcció de l'Institut de Seguretat Pública presentarà al director o la directora general competent en matèria d'Interior, el Pla Estratègic d'Actuacions que, entre altres objectius, ha de contenir el d'«impulsar activitats orientades a la millora de la seguretat ciutadana», d'acord amb el que preveu la lletra c del punt 2 de l'article esmentat.

Per tot això, i atesa la proposta de resolució del director general d'Emergències i Interior de 30 de maig de 2017, per la qual s'aprova el Programa Policia Tutor de les Illes Balears, edició 2017, dicta la següent

Resolució

1. Aprovar el nou Programa Policia Tutor de les Illes Balears, que s'incorpora com a annex a aquesta Resolució.
2. Notificar aquesta Resolució als ajuntaments de les Illes Balears adherits al Programa Policia Tutor perquè en prenguin coneixement i el puguin aplicar a partir de l'1 de setembre de 2017.
3. Ordenar la publicació d'aquesta Resolució en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
4. Deixar sense efecte la Resolució de 10 de març de 2015 publicada en el BOIB núm. 38, de 19 de març de 2015, del conseller d'Administracions Públiques per la qual s'aprovà el Manual tècnic d'implantació de programes de policia tutor en els municipis de les Illes Balears.

Interposició de recursos

Contra aquesta Resolució, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques en el termini d'un mes comptador des de l'endemà d'haver-ne rebut la notificació, d'acord amb l'article 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 57 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en el termini de dos mesos comptadors des de l'endemà d'haver rebut la notificació de la Resolució, d'acord amb l'article 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma, 1 de juny de 2017

La consellera d'Hisenda i Administracions Públiques

Catalina Cladera Crespi

PROGRAMA POLICIA TUTOR DE LES ILLES BALEARS
MANUAL TÈCNIC D'IMPLANTACIÓ DE PROGRAMES DE POLICIA TUTOR EN ELS MUNICIPIS DE LES ILLES
BALEARS
Marratxí, maig de 2017

ÍNDEX GENERAL

Capítol 1

Inicis

- I. Preàmbul
- II. Fonaments de dret
- III. Antecedents i treballs preliminars

Capítol 2

Marc contextual

- 2.1 Finalitat i objectius del Programa de Policia Tutor

- 2.2 Característiques generals dels policies tutors o referents
 - 2.2.1 Definició de policia tutor i referent
 - 2.2.2 Modalitats en la prestació del servei de policia tutor i referent
 - 2.2.3 Perfil del policia tutor i referent
 - 2.2.4 Uniformitat i emblema
 - 2.2.5 Dotació d'autodefensa
 - 2.2.6 Horaris de treball
 - 2.2.7 Vehicles oficials
 - 2.2.8 Dependències policials
 - 2.2.9 Elements de comunicació
 - 2.2.10 Xarxes socials corporatives
 - 2.2.11 Formació
 - 2.2.12 Certificació del Registre Central de delinqüents sexuals
 - 2.2.13 Intranet corporativa i web del Programa

Capítol 3

Funcions dels policies tutors o referents

- 3.1 Àmbit competencial dels agents de la policia local adherits al Programa Policia Tutor
- 3.2 El context de treball dels policies tutors o referents dins l'àmbit escolar
- 3.3 El context de treball dels policies tutors o referents dins el medi obert

Capítol 4

Funcions de les conselleries participants

- 4.1 Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques
- 4.2 Conselleria d'Educació i Universitat

Capítol 5

Treball en xarxa

- 5.1 Definició del treball en xarxa
- 5.2 Coordinació policial
- 5.3 Coordinació judicial
- 5.4 Coordinació dins l'àmbit sociofamiliar
- 5.5 Coordinació amb els serveis socials comunitaris

Capítol 6

Quantificació de les accions del Programa

- 6.1 Elaboració de la memòria anual d'actuacions
- 6.2 Avaluació i seguiment del Programa

Capítol 7

Estructura de coordinació del Programa de Policia Tutor

- 7.1 Coordinació autonòmica i territorial

Capítol 8

Manual de procediments de treball normalitzats

- 8.1 Elaboració de procediments de treball normalitzats
- 8.2 Relació de procediments de treball normalitzats

Capítol 9

Procés d'implantació del servei de policia tutor i Fons de Seguretat Pública

- 9.1 Metodologia per implantar programes de policia tutor en els ajuntaments de les Illes Balears i seguiment
- 9.2 Fons de Seguretat Pública

Capítol 10

Inici de les activitats

- 10. Aplicació del Programa de Policia Tutor

Capítol 1

Inicis

I. Preàmbul

Atesa la demanda de recursos que va fer l'any 2001 la Direcció de l'IES Guillem Cifre de Colonya de Pollença a l'ajuntament d'aquest municipi en relació amb diverses problemàtiques sorgides entre l'alumnat i el seu entorn, es dugueren a terme un seguit de reunions entre l'equip directiu del centre i la Policia Local de Pollença a fi d'elaborar un projecte de treball anomenat «Policia tutor», de les quals va sorgir el primer esborrany de treball en aquesta matèria.

Tenint en compte que l'actuació en possibles conflictes de caire juvenil en l'entorn escolar podria donar lloc a situacions delicades, aquesta proposta de treball es va traslladar a la Comissió del Programa de Prevenció i Abordatge del conflicte Juvenil que va tenir lloc el 8 de gener de 2002 a Pollença.

En aquesta Comissió es varen tractar els aspectes positius i negatius de la figura del policia tutor i es definiren uns objectius bàsics d'actuació; al mateix temps es va subratllar el fet que la funció d'aquesta figura era molt delicada, alhora que es va assenyalar que seria molt difícil arribar a ser un professional neutral. A partir del mes de febrer de 2002 s'inicià, en proves, el primer Programa de Policia Tutor, amb un sol centre adscrit fins al mes de juny del mateix any, moment en què se'n va fer el balanç i es va comprovar que els resultats havien estat molt positius. En el següent curs, 2002-2003, s'estengué el Programa a la resta de centres d'educació secundària i primària del municipi, i posteriorment a altres ajuntaments, com el d'Alcúdia i el de sa Pobla.

D'altra banda, hem de reconèixer explícitament la tasca educativa de l'escola, inherent a la responsabilitat de tota la comunitat educativa. L'escola s'insereix en un entorn social que determina la realitat que l'envolta i les característiques pròpies de l'alumnat i de les famílies que hi participen. La tasca educativa dels nins, nines i dels joves en general no és responsabilitat exclusiva de l'àmbit escolar, sinó que és indispensable la feina del conjunt de la societat que conforma l'entorn escolar.

Per tant, la coordinació i la feina en xarxa dels diferents sectors dels serveis públics (d'educació, de salut, de serveis socials, de menors, de joventut, de policia local, etc.), tant de l'àmbit autonòmic com de l'insular i del municipal) es fa absolutament necessària.

Des d'aquest punt de vista de feina conjunta neix la possibilitat d'incorporar la figura del policia tutor i referent com un recurs més per atendre la problemàtica que envolta els joves, especialment dins l'àmbit escolar.

Tal com s'ha destacat abans, el model duit a terme a Pollença té per objectiu resoldre la majoria de casos (no considerats d'àmbit penal), mitjançant intervencions de mediació entre les famílies, amb els menors, amb el professorat, etc. Aquest fet ha donat com a resultat un gran nombre de casos resolts sense necessitat d'acudir a instàncies judicials, i sempre utilitzant de forma conjunta els recursos municipals, treballant en xarxa totes les àrees municipals competents en matèria de menors, com ara els serveis socials i les àrees d'educació, de cultura, de joventut i de seguretat ciutadana. D'aquesta manera s'aconsegueix arribar a una entesa entre les parts i resoldre el conflicte. En moltes ocasions, el que es necessita és un professional neutral que actuï entre els centres educatius i l'alumnat i les famílies per aconseguir arribar a un acord i resoldre una possible problemàtica.

II. Fonaments de dret

Un dels aspectes més importants del procés de socialització cap al camí del desenvolupament dels menors és el marc normalitzat de convivència en els centres educatius.

En diferents ocasions, fets com l'absentisme escolar, el vandalisme, el consum d'alcohol, de substàncies tòxiques, les agressions, etc., producte de conductes antisocials, fan que es rompi el nucli d'allò que representa l'escola. Per tot això, aquests fets han de ser abordats no només per la societat civil, sinó per les administracions públiques competents.

La Constitució espanyola de 1978 obliga els poders públics a assegurar la protecció social, econòmica i jurídica dels menors de manera especial i efectiva. L'article 39 disposa que «els nens gaudiran de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets». També l'Estat espanyol va signar la Convenció relativa als drets dels infants en l'Assemblea General de les Nacions Unides, el 20 de novembre de 1989, i la Carta Europea dels Drets del Nen aprovada pel Parlament Europeu (A3-0172/92), entre altres normatives nacionals i internacionals relacionades amb la protecció dels menors.

Quant a les normatives de responsabilitat penal dels menors, s'ha de tenir en compte la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat dels menors, modificada per la Llei orgànica 8/2006, de 4 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat dels menors.

Pel que fa a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, amb l'aprovació de la Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, per la qual s'aprova l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, i amb la modificació i la reforma de l'Estatut d'autonomia mitjançant la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, s'estableix que la Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en matèria de joventut (art. 30.13). Des d'aleshores s'han anat aprovant diferents normatives que afecten els menors, com ara la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut o la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.

Des de l'entrada en vigor i l'aplicació posterior de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre de 1990, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE), i amb la incorporació dels cursos de primer i segon d'ESO als instituts d'educació secundària, amb alumnes de curta edat, les direccions dels centres han hagut d'anar incorporant noves mesures per evitar que aquests alumnes adoptin hàbits incorrectes i poc saludables, com el consum de tabac, d'alcohol i d'altres substàncies, o la sortida dels centres en horari lectiu. Per això, s'ha reduït la llibertat

d'entrada, de sortida i de consum de tabac que tenien els antics alumnes de BUP i COU. Per evitar que aquests menors s'iniciïn en aquests mals costums, diferents instituts han incorporat, dins els seus recursos de personal extern, figures d'autoritat com el policia tutor i referent, el qual els ha ajudat a controlar els fets descrits, principalment entre els més joves.

III. Antecedents i treballs preliminars

Amb data de 27 de març de 2008, la Conselleria d'Interior i la Conselleria d'Educació i Cultura signaren un protocol general de col·laboració per implantar i coordinar el Programa de Policia Tutor en els ajuntaments de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

La Direcció General d'Interior, Emergències i Justícia, i la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional assignaren dos tècnics per dur a terme les funcions establertes en el protocol de col·laboració. Entre aquestes funcions hi havia l'elaboració d'un protocol de treball homogeni i vàlid per a qualsevol ajuntament de les Illes Balears.

En relació amb el desplegament del Programa de Policia Tutor 2009-2010 que dugué a terme la Conselleria d'Administracions Públiques (abans Interior) amb la col·laboració de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears, es va crear un grup de tècnics amb representants dels diferents àmbits educatius, socials i judicials relacionats amb els menors d'edat, en qual es debateren les funcions que llavors desenvolupaven els policies tutors que treballaven en els diferents ajuntaments de la comunitat autònoma, amb l'objectiu d'establir les funcions i els treballs futurs, així com el camp d'actuació d'aquests agents. La seva tasca era establir les futures funcions bàsiques d'actuació dels policies tutors de la comunitat autònoma.

Els organismes oficials als quals pertanyia aquest grup de tècnics foren la Conselleria d'Administracions Públiques; la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats; la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social; l'Institut Mallorquí d'Afers Socials; la Fiscalia de Menors de Palma de Mallorca; representants de diferents equips directius de centres de primària i secundària; el Col·legi d'Educadors i Educadors Socials de les Illes Balears; el Col·legi Oficial de Diplomats i Diplomades en Treball Social i Assistents Socials de les Illes Balears; psicòlegs municipals, policies locals i doctores de la Universitat de les Illes Balears.

Els tècnics de la Conselleria d'Interior i de la Conselleria d'Educació i Cultura adscrits al Programa redactaren informes de conflictivitat dels diferents centres d'educació secundària de les Illes Balears i orientaren part d'aquesta conflictivitat a les funcions dels policies tutors. D'aquesta manera es donaren més recursos als centres docents per treballar aquesta problemàtica.

Després de debatre les funcions actuals i futures, així com les característiques dels policies tutors o referents que treballaven aleshores a les Illes Balears, el grup de tècnics col·laboradors va consensuar la redacció del primer Programa de Policia Local i Joventut l'1 de setembre de 2010, que fou un manual tècnic d'implantació de programes de policia tutor en els municipis interessats de les Illes Balears.

Amb data 10 de març de 2015 el conseller d'Administracions Públiques va dictar una resolució a proposta del director general d'Interior, Emergències i Justícia per la qual s'aprova el Manual tècnic d'implantació de programes de policia tutor en els municipis de les Illes Balears, document que substituïa el Programa de Policia Local i Joventut de l'any 2010.

A petició del director general d'Interior, Emergències i Justícia, en data 10 de març de 2015, es va sol·licitar a la Fiscalia General de l'Estat l'emissió d'un informe sobre diferents qüestions relacionades amb algunes funcions dels policies tutors de les Illes Balears, i amb data 23 de novembre de 2015, el fiscal de sala coordinador de Menors va emetre un informe sobre el Programa de Policia Tutor amb núm. de referència C. F. 44/2015. El Programa es va adaptar a les indicacions del citat document.

Capítol 2

Marc contextual

2.1 Finalitat i objectius del Programa de Policia Tutor

La finalitat d'aquest Programa és establir un marc de treball homogeni que serveixi de guia útil per implantar, de manera adaptable i flexible, el servei de policia tutor en els cossos de la policia local dels ajuntaments de les Illes Balears que hi estiguin interessats. En els municipis on no hi ha cossos de policia local constituïts, també s'hi pot implantar aquest servei policial específic mitjançant els agents de la policia local de l'ajuntament, amb les adaptacions necessàries atenent les necessitats de la població i els recursos municipals existents.

Els objectius generals que pretén assolir aquest Programa són bàsicament tres:

- La creació d'un programa marc de policia tutor i treball en matèria de menors d'edat adaptable a les diferents realitats socials existents a les Illes Balears, com a guia útil d'implantació d'aquest servei policial a través de les policies locals, segons permet l'article 8.2 de la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.

- La creació, per part dels ajuntaments, de l'especialitat de policia tutor i referent dins les plantilles de policia local, segons permet l'article 20.2 de la Llei 4/2013, de 17 de juliol, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears.
- La creació d'un manual de procediments de treball normalitzats per homogeneïtzar i professionalitzar els agents de la policia local encarregats d'exercir les funcions de policia tutor i referent.

En definitiva, el que pretén el Programa és crear una especialització policial des de la perspectiva preventiva, adreçat a protegir el menor i respectar els drets de la infància i l'adolescència.

2.2. Característiques generals dels policies tutors i referents

2.2.1 Definició de policia tutor i referent

El policia tutor i referent és un membre de la policia local, amb formació específica, especialitzat a cooperar en la resolució de conflictes privats (Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat, art. 53 i) i en l'entorn escolar, assignat expressament per solucionar-los. És un col·laborador proper que facilita la resolució d'aquests problemes, incloses les conductes de risc relacionades amb menors dins el medi obert. Es tracta d'un policia local dedicat especialment a col·laborar amb el món educatiu i amb els professionals de l'àmbit social, sense perdre la condició d'agent de l'autoritat i tot el que això representa.

2.2.2 Modalitats en la prestació del servei de policia tutor i referent

Modalitats

S'estableixen dues modalitats en la prestació del servei de policia tutor en els ajuntaments adherits al programa impulsat per l'ISPIB:

Modalitat A

Prestació activa del servei de policia tutor amb un agent o varis, en dedicació parcial dins la seva jornada de treball al llarg del curs escolar.

Modalitat B

Prestació activa del servei de policia tutor amb un agent o varis, en dedicació completa dins la seva jornada de treball al llarg del curs escolar.

Abans de l'inici de cada curs escolar els ajuntaments adherits al Programa han d'elegir la modalitat de prestació del servei de policia tutor i han de nomenar a l'agent o agents que exerciran les funcions establertes per cada modalitat. El curs escolar comprèn entre els mesos de setembre i juny, ambdós inclosos. Aquesta informació s'ha de notificar a l'ISPIB abans de l'inici de cada curs escolar. En cas de no enviar aquesta notificació s'entén que en el present curs no es presta el servei de policia tutor del Govern de les Illes Balears. Amb la informació lliurada a l'ISPIB, es notificarà als centres docents de cada municipi la modalitat de prestació del servei elegida per l'ajuntament, les dades de contacte de l'agent adherit, així com les seves funcions.

Nomenament dels policies tutors

El nomenament dels policies tutors es realitza segons el nombre de població de cada municipi, seguint els següents criteris:

Fins 10.000 habitants: com a màxim es pot nomenar a un policia tutor en la modalitat B o dos agents en la modalitat A.

De 10.001 a 20.000 habitants: com a màxim es poden nomenar dos policies tutors en qualsevol de les dues modalitats.

Més de 20.000 habitants: com a màxim es poden nomenar tres policies tutors en qualsevol de les dues modalitats.

En el cas de l'Ajuntament de Palma el nombre de policies tutors s'establirà previ informe de l'ISPIB, segons el nombre de centres docents on es prestarà el servei.

Funcions mínimes que cal realitzar segons la modalitat

Les funcions mínimes que cal realitzar per cada modalitat en la prestació del servei de policia tutor, segons el que estipula el *Capítol 3* d'aquest Programa són:

Modalitat A: codi de la competència que cal realitzar

01PT	02PT	04PT	10PT	11PT	12PT	13PT	14PT
------	------	------	------	------	------	------	------

Modalitat B: codi de la competència que cal realitzar

01PT	02PT	03PT	04PT	05PT	06PT	07PT	08PT	09PT	10PT	11PT	12PT	13PT	14PT
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

2.2.3 Perfil del policia tutor i referent

El policia tutor i referent ha de tenir unes característiques personals adaptades al tipus de treball que ha de dur a terme, en aquest cas al treball amb menors. Aquest tipus de tasca requereix que l'agent tengui un caràcter que s'adapti al pensament i a la filosofia que tenen els joves d'avui dia, amb capacitat de dialogar, negociar i mitjançar amb joves i menors d'edat. També és necessària l'adquisició d'habilitats socials que permetin desenvolupar amb èxit les tasques encomanades i potenciar les relacions interpersonals amb els infants i els joves del municipi.

Per a aquest servei és molt important desenvolupar l'empatia com a capacitat cognitiva de percebre en un context comú el que l'altre individu pot sentir i sintonitzar amb els seus sentiments. És fonamental, en l'aspecte cognitiu, la capacitat de prestar atenció a la persona escoltada i comprendre-la, de la mateixa manera que, en l'aspecte afectiu, s'han de poder experimentar els sentiments del jove o de l'infant i sintonitzar amb les seves emocions.

La tasca del policia tutor i referent requereix tota una sèrie de coneixements relacionats amb el camp en què treballa i la seva població. Ha de tenir una formació professional que inclogui els coneixements següents:

- Psicologia evolutiva del menor.
- Tècniques en habilitats socials.
- Dinàmica i treball en grup.
- Legislació educativa.
- Intervenció policial en matèria de protecció de menors.
- Entrevistes amb menors.
- Institucions involucrades en l'àmbit del menor.
- Integració i immigració.
- Legislació penal i de protecció jurídica del menor.
- Característiques de la infància i l'adolescència en cada una de les seves etapes.

En definitiva, es tracta que el policia tutor i referent pugui desenvolupar amb efectivitat tasques com:

- Diagnosticar l'entorn escolar (absentisme, violència intraescolar i extraescolar, consum de drogues, d'alcohol...).
- Participar en matèries transversals de la legislació sobre educació, sempre dins un marc preventiu.
- Contactar amb famílies i mantenir-hi entrevistes puntuals.
- Prevenir conductes de risc en menors d'edat.
- Abordar problemàtiques en què es vegin involucrats menors d'edat, en els diferents àmbits d'actuació competencial.
- Resolució de conflictes privats d'ordre públic de forma pacífica i consensuada a través d'habilitats mediadores, sempre amb formació específica.
- Prevenir la delinqüència.
- Minimització de riscos de tot ordre que sotgin els adolescents dins o fora de l'àmbit escolar.

Tot això, utilitzant la metodologia de treball següent:

- Rapidesa de resposta a la demanda.
- Capacitat de treball en xarxa.
- Capacitat de treball en grup.
- Capacitat d'autogestió.
- Utilització dels procediments de treball existents.

2.2.4 Uniformitat i emblema

Els policies tutors o referents són agents de l'autoritat que van uniformats o de paisà, segons les característiques del treball que desenvolupen. En el cas de dur a terme les tasques assignades d'uniforme, s'ha de fer amb una uniformitat homogènia entre tots els policies tutors o referents de les Illes Balears, en compliment amb la normativa autonòmica que regula les condicions d'uniformitat, equipament bàsic i vehicles de les policies locals de les Illes Balears; així s'evita, en tot cas, la utilització de la uniformitat d'intervenció immediata. En el cas que es vulgui fer ús de la vestimenta de paisà, correspon a la Delegació del Govern a les Illes Balears autoritzar-ho, segons indica la LO/2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (art. 5.1 i).

La figura 4a de l'annex 1 "Uniformitat, emblemes, equipament bàsic i vehicles", del Decret 28/2015, de 30 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament marc de coordinació de les policies locals de les Illes Balears, fa referència a l'emblema del policia tutor, de dimensions de 2 x 4 cm, que han de portar a l'uniforme els agents adherits al Programa, segons s'indica a la següent figura:

Vegeu-ne imatge al final del document (1)

2.2.5 Dotació d'autodefensa

La dotació d'autodefensa i protecció policial ha de ser la reglamentària i l'establerta en el decret autonòmic que regula aquesta matèria per a les policies locals de les Illes Balears. Pel que fa a la defensa, s'aconsella que es porti l'extensible, atès que així és menys visible, especialment dins els centres escolars. Quant a l'arma reglamentària, com a norma general, els serveis policials són sempre amb armes; malgrat això, correspon al batle o batlessa dels municipis amb cos de policia local, al regidor o regidora delegat o al cap o la cap de la policia per delegació expressa del batle o batlessa, determinar els serveis en els quals no s'han de dur armes de foc.

2.2.6 Horaris de treball

Els horaris de treball i les vacances han d'estar orientats a optimitzar els bons resultats de les intervencions encomanades. L'horari dels policies tutors generalment ha de coincidir amb l'horari lectiu al llarg del calendari escolar que publica anualment la conselleria competent en la matèria. En els casos en què es consideri necessari, s'han de flexibilitzar altres horaris per controlar totes les situacions de risc en què es vegin involucrats menors d'edat, com per exemple les activitats d'oci nocturn, les zones de reunions juvenils, etc.

2.2.7 Vehicles oficials

Segons la Instrucció 1/2017, de 24 d'abril, de la Secretaria d'Estat de Seguretat del Ministeri de l'Interior, es recomana que els vehicles oficials que utilitzin els agents de l'autoritat encarregats del servei de policia tutor i referent, per al trasllat de menors i per garantir-ne tots els drets, siguin vehicles sense distintius policials i amb personal no uniformat, sempre que les circumstàncies ho permetin.

2.2.8 Dependències policials

Quant al lloc treball dins les dependències policials, per garantir un bon servei i una correcta protecció de la intimitat dels menors i de les seves famílies, és necessari poder fer ús d'un espai físic amb garanties suficients per desenvolupar correctament la tasca descrita en aquest Programa, així com tenir els arxius (tant de paper com digitals) amb l'accés restringit.

2.2.9 Elements de comunicació

El telèfon mòbil i el correu electrònic corporatiu són dos elements molt importants perquè els policies tutors o referents desenvolupin la seva tasca, atès que és fonamental que la informació sobre les incidències relatives a menors ocorregudes al llarg de la jornada laboral d'aquests agents se'ls comuniqui directament; així es garanteix més la intimitat i l'anonimat del menor. També és important l'ús del telèfon corporatiu per, en el cas de menors localitzats en horari escolar, fer gestions des de la via pública directament amb els centres docents respectius. El telèfon o el correu electrònic oficial poden estar a l'abast dels pares i mares o altres usuaris d'aquest servei, per tal de garantir un servei personalitzat i de qualitat.

2.2.10 Xarxes socials corporatives

És d'interès que el servei de policia tutor i referent de cada ajuntament compti amb perfils a les diferents xarxes socials de moda, ja que gran part de les comunicacions i de les relacions interpersonals es donen a través de les TIC, especialment entre els menors i joves, perquè és la seva forma de relació habitual avui en dia.

2.2.11 Formació

Els policies tutors o referents que treballin en els municipis de les Illes Balears adherits en aquest Programa han de fer el curs de formació específica de policia tutor i treball amb menors, en la mesura que sigui possible, organitzat per l'Escola Balear d'Administracions Públiques (EBAP). També té validesa la formació impartida per altres entitats competents en la matèria com és la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP) dins el Protocol marc del Programa Agent Tutor, però en aquest cas cal realitzar una sessió informativa d'adaptació al present Programa impartida per l'ISPIB. Quant a la formació contínua, cal la realització de seminaris de reciclatge i/o jornades tècniques específiques anuals per mantenir al dia els coneixements quant a la normativa, els recursos, etc. específics relacionats amb els menors d'edat en tots els àmbits que es defineixen en el Programa. La Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa de la Conselleria d'Educació i Universitat col·labora en la formació dels policies tutors i referents.

2.2.12 Certificació del Registre Central de delinqüents sexuals

En compliment de l'article 13.5 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, modificada per l'article primer, apartat 8.5 de la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència, caldrà que els policies tutors adherits en aquest Programa lliurin a l'ISPIB a l'inici de la seva tasca relacionada amb menors d'edat, un certificat negatiu del Registre Central de delinqüents sexuals on indiqui que no han estat condemnats per sentència ferma per algun delicte contra la llibertat i la indemnitat sexual, que inclogui agressió i abús sexual, assetjament sexual, exhibicionisme i provocació sexual, prostitució i explotació sexual i corrupció de menors, així com per tracta d'ésser humans. En cas que els agents així ho autoritzin de forma escrita, l'ISPIB podrà comprovar d'ofici la informació necessària en el citat registre central i adjuntarà en l'expedient el resultat de la consulta realitzada. L'obligació d'aportar un certificat negatiu del Registre també es farà extensiva als agents de la policia local que realitzin accions preventives en menors d'edat, com per exemple l'educació viària o xerrades de qualsevol tipus destinades a aquest col·lectiu.

2.2.13 Intranet corporativa i pàgina web

L'Institut de Seguretat Pública de les Illes Balears (ISPIB) disposa d'una intranet corporativa (sistema de microlloc web) per als policies tutors o referents de les Illes Balears, amb accés privat i restringit a usuari i contrasenya. La informació està allotjada en un servidor propi de la CAIB i així es garanteix al màxim la seguretat del contingut de l'espai digital. Aquesta eina permet compartir informació vàlida i homogènia entre tots els agents que desenvolupen aquest servei i conèixer de primera mà la informació important relativa al seu servei policial. L'ISPIB també compta amb una pàgina web pública, <http://policiestutorib.caib.es>, on es pot compartir informació de caràcter general amb la ciutadania i donar a conèixer aquest servei policial.

Capítol 3

Funcions dels policies tutors o referents

3.1. Àmbit competencial dels agents de la policia local adherits al Programa de Policia Tutor

Quadre general de funcions i competències específiques:

Competència núm.	01PT		
Tipus de competència policial: pròpia de la PL			
Concepte: Vigilar les diferents modalitats d'absentisme escolar i actuar davant elles			
Observacions: Segons l'informe de la Fiscalia General de l'Estat (núm. de ref.: C. F. 44/2015), aquesta competència és una de les funcions importants d'aquest servei policial.			
Legislació competencial d'aplicació	Llei 7/1985 , de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (article 25.2 n)	Instruccions en matèria d'absentisme de la conselleria competent	
Protocol d'aplicació de la competència Manual de procediments CAIB	PTN-01-PT: Procediment per complir les instruccions per les quals es regulen les actuacions en matèria d'absentisme escolar en els centres d'educació infantil i primària de les Illes Balears. PTN-02-PT: Procediment per complir les instruccions per les quals es regulen les actuacions en matèria d'absentisme escolar en els centres d'educació secundària obligatòria de les Illes Balears. PTN-004-PT: Procediment d'actuació en relació amb la detecció de menors en edat escolar obligatòria a la via pública en horari lectiu. PTN-010-PT: Procediment de coordinació policial intermunicipal en matèria de menors d'edat.		
Competència núm.	02PT		
Tipus de competència policial: pròpia de la PL			
Concepte: Vigilar els menors en edat escolar sense escolaritzar i actuar sobre ells			
Observacions:			
Legislació competencial d'aplicació	Llei 7/1985 , de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (article 25.2 n)		
Protocol d'aplicació de la competència Manual de procediments CAIB	PTN-003-PT: Procediment d'actuació en la detecció d'un menor en edat escolar obligatòria sense escolaritzar.		
Competència núm.	03PT		
Tipus de competència policial: compartida amb les FCS de l'Estat			
Concepte: Vigilar els exteriors dels centres educatius i les zones públiques freqüentades per menors			

Observacions: Segons l'informe de la Fiscalia General de l'Estat (núm. de ref.: C. F. 44/2015), el control de l'ordre públic o la prevenció de la delinqüència són funcions que tenen atribuïdes les forces i cossos de seguretat, inclosos els policies tutors.

Legislació competencial d'aplicació	LO 2/1986 , de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (article 53.1 h)	Llei 7/1985 , de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (article 25.2 n)	LO 4/2015 , de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana (articles 3 i 5.4)
Protocol d'aplicació de la competència Manual de procediments CAIB	PTN-004-PT: Procediment d'actuació en relació amb la detecció de menors en edat escolar obligatòria a la via pública en horari lectiu. PTN-005-PT: Procediment d'actuació per al compliment de la Llei Orgànica 4/2015, en relació a les competències del servei de policia tutor de les Illes Balears. PTN-010-PT: Procediment de coordinació policial intermunicipal en matèria de menors d'edat.		

Competència núm. 04PT

Tipus de competència policial: pròpia de la PL

Concepte: Assessorar els equips directius dels centres docents en assumptes relacionats amb l'àmbit competencial del municipi i de les policies locals i col·laborar-hi, així com mantenir reunions periòdiques amb el professorat, sempre que sigui necessari

Observacions:

Legislació competencial d'aplicació	LO 2/1986 , de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (article 53.1)	Llei 7/1985 , de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (article 25.2)	
Protocol d'aplicació de la competència Manual de procediments CAIB			

Competència núm. 05PT

Tipus de competència policial: compartida amb les FCS de l'Estat

Concepte: Prevenir fets delictius comesos per menors d'edat i actuar davant ells

Observacions: S'ha de tenir en compte que la investigació dels fets delictius correspon als serveis policials especialitzats de les forces i cossos de seguretat de l'Estat, i l'actuació dels policies tutors s'ha de limitar a dur a terme les primeres diligències de prevenció i assegurament, segons indiquen l'article 13 de la Llei d'enjudiciament criminal (LECRIM) i l'article 4 del Reial decret 769/1987, de 19 de juny, sobre regulació de la policia judicial. També ha de ser en l'àmbit de les juntes locals de seguretat on s'estableixin els mecanismes de coordinació entre les policies locals i les FCS de l'Estat en matèria de policia judicial.

Legislació competencial d'aplicació	LO 2/1986 , de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (articles 29.2, 53.1 e i 53.1 g) Reial Decret 769/1987 , de 19 de juny, sobre regulació de la policia judicial (articles 1, 4 i 5)	Reial decret de 14 de setembre de 1882 , pel qual s'aprova la Llei d'enjudiciament criminal (articles 13, 282 i següents i 295)	Reial decret 1087/2010 , de 3 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que regula les juntes locals de seguretat (articles 4 a i 4 e)
Protocol d'aplicació de la competència Manual de procediments CAIB	Circular de l'ISPIB núm. 1/2016, d'1 de febrer, sobre certes funcions dels policies tutors de les Illes Balears, i annex adjunt a la circular.		

Competència núm. 06PT

Tipus de competència policial: pròpia de la PL

Concepte: Col·laborar en la resolució de conflictes privats amb menors d'edat involucrats en qualsevol àmbit, sempre des del context preventiu i de manteniment de l'ordre públic

Observacions: Aquesta competència té l'objectiu de contribuir o ajudar a la pacificació d'un conflicte interpersonal amb menors involucrats a requeriment o d'ofici, segons el cas. Es tracta que els policies tutors disposin d'una habilitat mediatra personal per resoldre de forma pacífica i consensuada un conflicte privat d'ordre públic. També seria d'aplicació aquesta competència en conflictes de convivència relacionats amb les ordenances municipals com per exemple en matèria de renous, residus, begudes alcohòliques a la via pública, ocupacions de l'espai públic, ús dels espais de jocs o esportius, etc., sempre amb menors involucrats.

Legislació competencial d'aplicació	LO 2/1986 , de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (article 53.1 i)	Diferents ordenances municipals d'aplicació en cada municipi concret	
Protocol d'aplicació de la			

competència		Circular de l'ISPIB núm. 1/2016 d'1 de febrer, sobre certes funcions dels policies tutors de els Illes Balears, i annex adjunt a la circular.	
Manual de procediments			
CAIB			
Competència núm.	07PT		
Tipus de competència policial: compartida amb les FCS de l'Estat			
Concepte: Vigilar el tràfic de drogues, el consum i la tinença de substàncies tòxiques il·legals en els voltants i en les proximitats dels centres educatius i actuar davant ell, així com en l'interior d'aquests quan ho requereixin els responsables dels centres			
Observacions:			
Legislació competencial d'aplicació	LO 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana (articles 36.16, 36.18 i 36.19)	LO 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (articles 53.1 e i 53.1 g)	Reial decret de 14 de setembre de 1882, pel qual s'aprova la Llei d'enjudiciament criminal (article 13)
Protocol d'aplicació de la competència	PTN-005-PT: Procediment d'actuació pel compliment de la Llei Orgànica 4/2015, en relació a les competències del servei de policia tutor de les Illes Balears.		
Manual de procediments	PTN-013-PT: Protocol informatiu per a la suspensió de sancions per consum i tinença de substàncies tòxiques per al tractament de deshabituació en centres acreditats.		
CAIB			
Competència núm.	08PT		
Tipus de competència policial: compartida amb les FCS de l'Estat			
Concepte: Col·laborar amb els centres escolars en la vigilància i el control del consum de tabac en les instal·lacions dels centres educatius i a la resta de zones freqüentades per menors d'edat on existeix aquesta prohibició			
Observacions:			
Legislació competencial d'aplicació	Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac (article 22.2)	Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat (article 42.3 c)	
Protocol d'aplicació de la competència	PTN-006-PT: Protocol d'actuació per complir la Llei 42/2010, de 30 de desembre, per la qual es modifica la Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac, en relació amb els menors d'edat.		
Manual de procediments			
CAIB			
Competència núm.	09PT		
Tipus de competència policial: compartida amb les FCS de l'Estat			
Concepte: Vigilar i controlar l'accés de menors a locals i establiments públics i la venda i el consum de begudes alcohòliques en qualsevol espai públic on existeix aquesta prohibició			
Observacions:			
Legislació competencial d'aplicació	Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears (article 6.1)	Llei 11/2014, de 15 d'octubre, de comerç de les Illes Balears (articles 56.1 i disposició addicional segona)	
Protocol d'aplicació de la competència	PTN-011-PT: Protocol d'actuació per complir amb la Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitat a les Illes Balears, i la Llei 11/2014, de 15 d'octubre, de comerç de les Illes Balears, en relació amb els menors d'edat.		
Manual de procediments			
CAIB			
Competència núm.	10PT		
Tipus de competència policial: compartida amb les FCS de l'Estat			
Concepte: Vigilar qualsevol conducta que es consideri de risc per als menors d'edat i actuar davant aquesta			
Observacions: Segons l'informe de la Fiscalia General de l'Estat (núm. de ref.: C. F. 44/2015), l'objectiu d'aquesta competència és minimitzar els riscos de tot ordre que sotgin els adolescents dins o fora de l'àmbit escolar.			
Legislació competencial	LO 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la LECRIM	Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les	Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i

d'aplicació		(articles 13.1 i 14)	Illes Balears (articles 18.1 a i 72.2)	l'adolescència
Protocol d'aplicació de la competència		PTN-009-PT: Procediment d'actuació i notificació en cas de maltractament infantil. Registre Unificat de Maltractament Infantil. PTN-012-PT: Protocol d'actuació policial amb menors d'edat davant situacions de risc, maltractament o desemparament.		
Manual de procediments CAIB				
Competència núm.	11PT			
Tipus de competència policial: compartida amb les FCS de l'Estat				
Concepte: Vigilar l'assetjament escolar i l'ús il·lícit de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) i actuar davant ells				
Observacions:				
Legislació competencial d'aplicació	LO 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (articles 53.1 e i 53.1 g)		Reial decret de 14 de setembre de 1882, pel qual s'aprova la Llei d'enjudiciament criminal (article 13)	Reial decret 1087/2010, de 3 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que regula les juntes locals de seguretat (articles 4 a i 4 e)
Protocol d'aplicació de la competència	PTN-014-PT: Protocol d'actuació de la policia local davant incidències relacionades amb les noves tecnologies de la informació i comunicació (TIC). PTN-015-PT: Protocol d'actuació de la policia local en matèria d'assetjament escolar.			
Manual de procediments CAIB				
Competència núm.	12PT			
Tipus de competència policial: compartida amb les FCS de l'Estat				
Concepte: Realitzar accions i campanyes preventives, juntament amb els centres escolars, relacionades amb l'educació viària, l'ús eficient i responsable de les TIC i altres normatives d'interès per al menor				
Observacions:				
Legislació competencial d'aplicació	Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (articles 25.2 g i 25.2 ñ)		Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut (art. 2.3 c)	
Protocol d'aplicació de la competència	Guies didàctiques de l'ISPIB d'Educació Viària i xerrades preventives en els centres docents de les Illes Balears.			
Manual de procediments CAIB				
Competència núm.	13PT			
Tipus de competència policial: compartida amb les FCS de l'Estat				
Concepte: Col·laborar amb els centres educatius en l'aplicació dels manuals d'autoprotecció escolar				
Observacions:				
Legislació competencial d'aplicació	LO 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (article 53.1 f)		Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (article 25.2 f)	
Protocol d'aplicació de la competència	PTN-009-PT: Procediment d'actuació de la policia local en el cas d'evacuació d'un centre docent.			
Manual de procediments CAIB				
Competència núm.	14PT			
Tipus de competència policial: pròpia de la PL				
Concepte: Millorar la seguretat viària a les zones escolars i a les zones més freqüentades per menors, així com regular el trànsit en l'horari de més afluència d'aquestes zones				
Observacions:				
Legislació competencial d'aplicació	LO 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (article 53.1 b)		Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (article 25.2 g)	
Protocol d'aplicació de la competència				
Manual de procediments				

CAIB

3.2 El context de treball dels policies tutors o referents dins l'àmbit escolar

Una de les funcions principals dels policies tutors o referents és protegir l'entorn escolar i resoldre els conflictes que puguin sorgir en aquest àmbit, juntament amb la resta de serveis que treballen amb menors d'edat. Els policies tutors són agents de la policia local especialitzats en la resolució de problemes que afecten els menors d'edat, i els trets principals que els caracteritzen són la proximitat, la integració en l'entorn escolar i la resolució de conflictes en què els menors són els protagonistes, excepte en els d'àmbit penal.

3.3 El context de treball dels policies tutors o referents dins el medi obert

Com en l'àmbit escolar, l'atenció als menors d'edat és igual d'important en la resta de contextos que freqüenten, com ara el de l'oci, etc. Per això els policies tutors o referents han de posar una atenció especial als àmbits que es presenten a continuació i que pertanyen al medi obert, respectant sempre el marc normatiu que afecta la policia local. Els àmbits de treball en el medi obert són:

- Actuacions a la via pública i en els espais públics del municipi.
- Actuacions en l'àmbit familiar urgents o a petició dels professionals de l'àmbit socioeducatiu.
- Actuacions en els locals i establiments públics.
- Actuacions en altres àmbits freqüentats pels menors d'edat.

Capítol 4

Funcions de les conselleries participants

4.1 Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

La Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques a través de la Direcció General d'Emergències i Interior i de l'Institut de Seguretat Pública de les Illes Balears (ISPIB), ha de dur a terme les següents activitats:

- Elaborar protocols de treball homogenis vàlids per a qualsevol ajuntament de les Illes Balears.
- Configurar i mantenir un quadre d'indicadors de les activitats dels policies tutors.
- Habilitar un espai virtual a la intranet del sistema informàtic d'intercomunicació, coordinació i gestió dels cossos de policia local de les Illes Balears, que permeti als agents intercanviar informació i experiències.
- Aportar als policies tutors la informació i la normativa actualitzada en relació amb la seva feina, i assessorar-los en casos concrets.
- Crear un sistema d'auditories adreçat a la millora contínua del servei.

4.2 Conselleria d'Educació i Universitat

La Conselleria d'Educació i Universitat a través de la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa ha de dur a terme les activitats següents:

- Canalitzar la informació adient a l'ISPIB sobre les problemàtiques relatives a la seguretat ciutadana en els centres educatius, així com aportar les recomanacions oportunes per tal de prioritzar la implantació als centres amb més necessitats, de manera que el resultat esperat sigui un treball de coordinació i comunicació estable i efectiu.
- Facilitar la integració de la figura del policia tutor en la comunitat educativa del centre en què s'hagi d'implantar.
- Aportar, en el cas puntual que ho sol·liciti l'ISPIB, tècnics especialitzats en matèria de centres educatius, amb coneixements suficients per treballar problemàtiques derivades dels continguts d'aquest protocol.
- Participar en el procediment de queixes i reclamacions del servei policíac: traslladar les incidències rebudes a l'ISPIB i fer-ne conjuntament una anàlisi i una valoració tècnica que permeti assolir una resolució efectiva de la incidència detectada.

Capítol 5

El treball en xarxa

5.1 Definició de treball en xarxa

El treball en xarxa entre els policies tutors o referents i els diferents serveis que treballen amb els menors d'edat és de gran importància, ja que l'èxit del Programa està en el treball conjunt, en què s'articulen les accions necessàries per mantenir i fomentar les relacions entre el personal del món educatiu, social, policia i judicial.

L'èxit del Programa rau en la suma de tots els esforços possibles en matèria de menors d'edat, esforços que condueixen a la unitat d'acció i a

la consecució de bons resultats en la millora de la protecció dels més vulnerables, és a dir, dels joves, el futur de la nostra comunitat.

5.2 Coordinació policial

- Conèixer totes les actuacions que du a terme la policia local en general, al llarg de la jornada de treball, que puguin afectar els menors d'edat. Aquesta informació pot ser d'interès per als policies tutors o referents en els casos en què facin treballs de seguiment o hi hagi diligències obertes que afectin aquests menors.
- Treballar en relació amb el Protocol de col·laboració i coordinació entre les forces i cossos de seguretat de l'Estat i els cossos de policia local per abordar els problemes de seguretat ciutadana relacionats amb la joventut (acord entre el Ministeri de l'Interior i la FEMP de data 27 de febrer de 2007).
- Treballar coordinadament i en cooperació amb la resta de forces i cossos de seguretat de l'Estat, a través del Pla Director per a la Convivència i Millora de la Seguretat en els Centres Educatius i els seus Entorns (Instrucció 7/2013 de la Secretaria d'Estat de Seguretat del Ministeri de l'Interior).
- Treballar en coordinació amb altres cossos de la policia local en matèria de menors d'edat a través de la signatura d'acords de col·laboració entre ajuntaments, d'acord amb l'article 40 de la Llei 4/2013, de 17 de juliol, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears.

5.3 Coordinació judicial

- Col·laborar en l'execució de mesures judicials emeses que afectin persones menors d'edat i en l'elaboració d'oficis, citacions i altres documents relacionats amb aquest col·lectiu.
- Gestionar o tenir coneixement de tots els documents emesos pels jutjats i tramitats a les dependències de la policia local que estiguin relacionats amb els menors d'edat.
- Col·laborar amb la Fiscalia de Menors amb el compliment de mesures extrajudicials dictades per aquest òrgan.

5.4 Coordinació dins l'àmbit sociofamiliar

- Notificar les actuacions per maltractament a menors en el Registre Unificat de Maltractament Infantil (RUMI).
- Treballar en coordinació amb tots els serveis dels ajuntaments que es relacionen amb els menors d'edat de forma directa com ara les àrees de joventut per conèixer les activitats que duen a terme, i mantenir-hi un contacte permanent. També és important mantenir relacions amb entitats i organismes d'altres administracions relacionades amb els joves i els menors d'edat.
- Tenir relació i contacte amb els serveis sanitaris dels municipis per poder detectar casos de menors en situació de risc social.
- Col·laborar amb els serveis de protecció al menor dels consells insulars de cada illa i amb les llars d'acolliment de menors.

5.5 Coordinació amb els serveis socials comunitaris

- Treballar coordinadament amb els serveis socials comunitaris de forma directa en totes les intervencions relacionades amb els menors d'edat.
- Participar periòdicament en reunions de treball entre els policies tutors o referents i els equips de serveis socials.
- Participar de forma específica en els projectes d'intervenció individual que ho requereixin, així com dur a terme notificacions urgents, fer el seguiment d'activitats de risc, d'acompanyaments i d'altres accions previstes en els plans d'intervenció dels serveis socials.
- Acompanyar els treballadors i els educadors socials per complir amb les seves funcions, sempre que sigui necessària la presència dels policies tutors o referents. També s'han de fer acompanyaments de menors d'edat mitjançant les sol·licituds dels serveis socials i amb l'autorització prèvia dels pares o tutors.
- Dur a terme, conjuntament amb els serveis socials, programes i projectes d'intervenció per abordar situacions de risc i altres que afectin menors d'edat.

Capítol 6

Quantificació de les accions del Programa

6.1 Elaboració de la memòria anual d'actuacions

Els ajuntaments han de reunir anualment totes les àrees implicades en aquest Programa per avaluar-ne el funcionament, i a la vegada han d'elaborar una memòria d'actuacions anual per poder fer balanç de les accions i conèixer la problemàtica del municipi relacionada amb els menors d'edat en els diferents àmbits.

L'Institut de Seguretat Pública de les Illes Balears, al final de cada curs escolar, ha de sol·licitar a cada ajuntament les dades de la memòria d'actuacions dels policies tutors o referents dels àmbits escolars i del medi obert, amb l'objectiu d'elaborar una memòria conjunta

d'actuacions de tota la comunitat autònoma. D'aquesta manera es pot fer un seguiment del tipus d'incidències més notòries que han tingut lloc i intentar cercar-hi solucions.

6.2 Avaluació i seguiment del Programa

Les conselleries d'Hisenda i Administracions Públiques i d'Educació i Universitat, ambdues implicades en el Programa, han de crear un sistema d'auditories adreçat a la millora contínua del servei de policia tutor i referent. L'òrgan encarregat del seguiment d'aquest Programa és la Comissió Mixta indicada al punt núm. 5 del Protocol de col·laboració entre la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques i la Conselleria d'Educació i Universitat per a la implantació del programa "Policia Tutor" en els municipis de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, signat el 27 de març de 2008.

A final de cada curs escolar l'ISPIB ha d'emetre un informe vinculant sobre la prestació correcta del servei de policia tutor a cada municipi adherit. Aquest informe s'ha de basar en:

- L'avaluació que els centres docents facin del servei.
- La memòria d'actuacions que lliuri l'ajuntament al final de cada curs.
- El control que realitzi anualment l'ISPIB.

Capítol 7

Estructura de coordinació del Programa de Policia Tutor

7.1 Coordinació autonòmica i territorial

La Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques a través de l'ISPIB té la competència de coordinació autonòmica de les policies locals. Dins aquest marc, l'ISPIB té la competència de la coordinació del Programa Policia Tutor a través de la del cap de la Secció XVII.

La Llei 4/2013, de 17 de juliol, de coordinació de policies locals de les Illes Balears, en el capítol III, crea els consells de coordinació policials, en què integra tots els responsables polítics i tècnics de cada ajuntament en matèria de seguretat pública de les Illes per zones territorials concretes, juntament amb la conselleria competent en la matèria. Actualment a les Illes hi ha vuit consells de coordinació que engloben la totalitat dels municipis de la comunitat autònoma.

A l'inici de cada curs escolar s'han d'elegir els vuit coordinadors territorials de cada consell de coordinació a través dels propis agents adherits al servei. L'elecció del coordinador és per majoria simple entre els propis policies tutors. El director general competent en matèria de coordinació de les policies locals ha d'aprovar anualment a l'inici del curs escolar el programa de coordinació amb els vuit policies tutors elegits com a coordinadors. Posteriorment, cada consell de coordinació ha de ratificar el nomenament del coordinador territorial. Les funcions d'aquests coordinadors són:

- a) Canalitzar les inquietuds i peticions adreçades a l'ISPIB dels policies tutors de la zona.
- b) Difondre entre els policies tutors de la zona la informació, els procediments, la normativa, les instruccions, etc. emeses per l'ISPIB.
- c) Recollir les dades de la memòria d'actuacions dels policies tutors de cada zona, amb les actuacions i incidències més notòries de cada lloc. S'han de fer presentacions de resultats conjunts amb l'ISPIB.
- d) Realitzar i impulsar plans d'acció específics en col·laboració amb l'ISPIB, per abordar situacions que afectin més d'un municipi.
- e) Recollir les necessitats formatives dels policies tutors de cada zona i traslladar-les a l'ISPIB i a l'EBAP per tal que es duquin a terme, sempre que sigui possible.
- f) Dur a terme altres accions que poden sorgir en el desenvolupament del servei.
- g) Organitzar reunions de coordinació territorial periòdiques, i coordinar accions preventives com és l'educació viària, entre d'altres.
- h) Participar en reunions de coordinació d'àmbit autonòmic entre tots els coordinadors territorials de les Illes Balears i la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques, com a òrgan coordinador de les policies locals.

Capítol 8

Manual de procediments de treball normalitzats

8.1 Elaboració de procediments de treball normalitzats

La metodologia que s'utilitza per elaborar procediments de treball és la següent. Supòsits:

1r En relació amb la memòria anual d'actuacions dels policies tutors de totes les illes que l'ISPIB elabora a través de les dades trameses pels ajuntaments adherits al Programa de Policia Tutor, se'n fa una anàlisi de les dades i es comparen amb cursos anteriors per veure'n l'evolució i les noves tipologies d'actuacions.

2n A través de les diferents sol·licituds d'informació que els policies tutors fan a l'ISPIB sobre actuacions amb menors, els tècnics d'aquest departament coneixen totes les problemàtiques més importants que afecten el treball d'aquests agents en relació amb els menors de edat.

3r Els canvis normatius que constantment es donen requereixen una difusió i una interpretació destinades als agents que participen en aquest servei.

Quan es dona algun dels supòsits indicats anteriorment, l'ISPIB estudia la possibilitat d'elaborar un protocol d'actuació policial homogeni per aplicar a qualsevol municipi de la comunitat autònoma, i així donar resposta a noves problemàtiques o canvis legislatius existents.

Per elaborar els procediments de treball, aquests es consensuen a través de l'Administració que té la competència en la matèria que es vulgui protocol·litzar.

8.2 Relació de procediments de treball normalitzats

PTN-001-PT	Absentisme escolar d'infantil i primària
PTN-002-PT	Absentisme escolar de secundària
PTN-003-PT	Menors sense escolaritzar
PTN-004-PT	Menors en edat escolar a la via pública en horari lectiu
PTN-005-PT	Procediment d'actuació pel compliment de la Llei Orgànica 4/2015, en relació a les competències del servei de policia tutor de les Illes Balears
PTN-006-PT	Aplicació de la Llei 42/2010, sobre consum de tabac en l'àmbit escolar
PTN-007-PT	Documentació d'interès per al servei de policia tutor
PTN-008-PT	Actuació davant evacuacions de centres docents
PTN-009-PT	Notificacions davant el maltractament infantil (RUMI)
PTN-010-PT	Procediment de coordinació policial intermunicipal en matèria de menors d'edat
PTN-011-PT	Aplicació de la Llei 7/2013 en matèria de locals i establiments públics i venda i consum de begudes alcohòliques
PTN-012-PT	Protocol d'actuació policial amb menors d'edat davant situacions de risc, maltractament o desemparament
PTN-013-PT	Protocol informatiu per a la suspensió de sancions per consum i tinença de substàncies tòxiques per a tractaments de deshabitació en centres acreditats
PTN-014-PT	Protocol d'actuació de la policia local en incidències relacionades amb les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC)
PTN-015-PT	Protocol d'actuació davant casos d'assetjament escolar

Capítol 9

Procés d'implantació del servei de policia tutor i Fons de Seguretat Pública

9.1 Metodologia per implantar programes de policia tutor en els ajuntaments de les Illes Balears i seguiment

En el supòsit que un ajuntament estigui interessat a implantar el Programa de Policia Tutor en el seu municipi, se segueix la metodologia següent:

1r Es comunica per escrit la sol·licitud d'adhesió a l'esmentat Programa a la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques.

2n Una vegada que la direcció general competent ha rebut la sol·licitud, es traspasa el document a l'ISPIB perquè el tramiti.

3r El coordinador del Programa de Policia Tutor de l'ISPIB es posa en contacte telefònic amb el cap o la cap de la policia local del municipi interessat per preparar una primera reunió entre la direcció del cos policial i el coordinador del Programa, per informar-ne del contingut.

4t Es duu a terme una primera reunió de feina entre la direcció de la policia local i el coordinador del Programa de Policia Tutor, amb el següent ordre del dia:

- Presentació i lliurament del Programa de Policia Tutor.
- Recollida d'informació sobre l'agent o els agents que han de participar en el Programa: formació, perfil, voluntarietat, etc.
- Recollida d'informació sobre el nombre de centres docents participants i els nivells educatius en què es vol prestar el servei policial de proximitat.

- Recollida d'informació sobre la conflictivitat juvenil del municipi.

5è S'instrueix l'agent o els agents que han de dur a terme la tasca de policia tutor, una vegada que els ha nomenat l'ajuntament o la direcció de policia local mitjançant una instrucció de nomenament (*formulari específic*).

- Formació acadèmica policial: s'ha de comprovar si l'agent té el curs de formació específic; si no el té, pot exercir les funcions pròpies i ha d'assistir a la propera edició del curs.
- Formació sobre el programa i el manual de procediments d'actuació de l'ISPIB i lliurament d'aquest material.
- Assessorament en matèria de menors d'edat i acompanyament de l'agent en els primers dies de feina per part del coordinador del Programa.
- Incorporació de l'agent a la xarxa socioeducativa del municipi. Cal presentar-li els recursos exteriors, com ara la Fiscalia de Menors, Protecció de Menors, etc.
- Incorporació de l'agent a la xarxa de policies tutors de les Illes segons la zona territorial de treball. Cal presentar-li el coordinador territorial de la zona.
- Alta de l'agent per a l'ús de la intranet corporativa.

6è Es prepara la presentació del Programa als diferents sectors del municipi a través d'una reunió amb aquests participants:

- Representants dels serveis socials municipals.
- Representants de l'àrea de seguretat ciutadana i de la prefectura de la policia local, així com policies tutors del mateix consell de coordinació.
- Representants de l'àrea municipal d'educació i cultura.
- Representants de l'àrea municipal de joventut.
- Representants dels centres escolars als qual s'incorpori el servei policial.
- Representant de les associacions de mares i pares d'alumnes.
- Representants del centre de salut (pediatria).
- Coordinador del Programa de Policia Tutor de l'ISPIB.
- Representants de la Conselleria d'Educació.
- Representants de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat.

7è Es du a terme una visita als centres educatius en què l'agent o els agents han d'intervenir, juntament amb el coordinador de l'ISPIB, i es fa un informe de conflictivitat dels centres (*formulari específic de visita al centre escolar*).

8è L'ajuntament presenta públicament el Programa de Policia Tutor a través dels mitjans de comunicació locals i de l'illa.

9è La Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques tramita l'acceptació d'adhesió al Programa de Policia Tutor (*carta estàndard*) de l'ajuntament sol·licitant.

10è La Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques comunica a la Conselleria d'Educació i Universitat l'adhesió del nou municipi al Programa de Policia Tutor per a què tenguí coneixement del nombre de centres escolars amb la presència i el suport d'aquesta figura.

11è Els ajuntaments adherits al Programa de Policia Tutor, a l'inici de cada curs escolar, han de comunicar a l'ISPIB la modalitat elegida en la prestació del servei de policia tutor, així com el nomenament de l'agent o agents pel curs concret. En cas de no notificar aquesta informació, s'entén que no es prestarà el servei al llarg del present curs.

12è Anualment l'ISPIB ha de definir els objectius que els ajuntaments adherits a aquest servei policial han de complir dins el marc del Programa de Policia Tutor, especialment pels ajuntaments sol·licitants d'ajuts al Fons de Seguretat Pública.

9.2 Fons de Seguretat Pública

Els ajuntaments que sol·licitin ajuts econòmics en matèria de policia tutor al Fons de Seguretat Pública (Decret 13/2013, de 5 d'abril i posteriors modificacions), han de complir tot el que s'estipula en el present Programa, incloent l'informe anual positiu de l'ISPIB sobre el compliment de les condicions del servei de policia tutor.

Capítol 10 Inici de les activitats

10. Aplicació del Programa Policia Tutor

El present Programa desplegarà els seus efectes a partir de l'1 de setembre de 2017, coincidint amb l'inici del curs escolar 2017-2018. Un cop iniciat el Programa, quedarà sense efecte l'anterior publicat en el BOIB núm. 38, de 19 de març de 2015.

L'ISPIB ha de revisar anualment la normativa i les funcions exposades en aquest Programa, així com l'actualització dels procediments de treball normalitzats o la incorporació o derogació de nous protocols.

La Direcció General d'Emergències i Interior, mitjançant l'Institut de Seguretat Pública de les Illes Balears, té com a missió integrar totes les policies locals d'aquesta comunitat autònoma en un projecte comú que cerca la millora efectiva de la seguretat ciutadana, sempre respectant l'autonomia municipal.

Marratxí, 30 de maig de 2017

Programa elaborat pel coordinador del Programa de Policia Tutor Rafel Covas Femenia	Document revisat pel director de l'ISPIB Vicenç Martorell Palou	Programa aprovat pel director general d'Emergències i Interior Pere Perelló Payeras
---	--	---

